

**Regularnie wykonywana cytologia może pomóc w uniknięciu raka szyjki macicy. Dlaczego cytologia jest tak ważna i kiedy należy ją wykonywać?**

### Cytologia, czyli sposób na zdrowie

Wiele kobiet zapomina o cytologii lub nie wykonuje jej z innych powodów. Pani Katarzynie z Wrocławia o cytologii przypomniała... jej pięcioletnia córka. - Ola przyniosła dla mnie laurkę na Dzień Matki. Na kartce było napisane: „Badajcie się Drogie Mamy, bo my dzieci Was kochamy” - opowiada pani Katarzyna. - Ola ma pięć lat, a ja ostatni raz byłam u ginekologa po porodzie. Zrobiło mi się wstyd, że moja córeczka już uczy się profilaktyki, a ja, wykształcona, dorosła kobieta, popełniam elementarne błędy.

„Laurka dla mamy” to akcja Dolnośląskiego Centrum Onkologii. Jej celem jest przypomnienie, że cytologia to najlepsze zabezpieczenie przed rozwojem raka szyjki macicy. Pierwsze badanie powinno się wykonać po rozpoczęciu współżycia lub po ukończeniu 25. roku życia, później zgodnie z zaleceniami dla badań przesiewowych - raz na 3 lata, chyba że lekarz zaleci inaczej. Samo badanie trwa zaledwie kilka minut i polega na pobraniu wymazu z szyjki macicy i umieszczeniu go na specjalnym szkiełku.

### Badać warto się w każdym wieku

- Choroba nie jest zależna od wieku. Jedna czwarta zachorowań występuje przed ukończeniem 50. roku

życia - mówi doktor Joanna Didkowska z Centrum Onkologii Instytutu im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie. I o ile zwiększa się świadomość konieczności wykonywania badań wśród młodszych kobiet, o tyle wciąż zdarza się, że wiele kobiet po pięćdziesiątce po raz ostatni miało do czynienia z ginekologiem podczas ciąży. Tak było w przypadku pani Hanny, krawcowej ze Szczecinka. - Wcześniej badanie miałam robione prawie trzydzieści lat temu, kiedy urodziłam najmłodszego syna - mówi pani Hanna. - Wydawało mi się, że w tym wieku już nie muszę, że badania są dla młodszych. W zeszłym roku otrzymałam dwa zaproszenia: najpierw na mammografię, potem na cytologię. Skorzystała z obu. - Zaproszenia były na moje imię i nazwisko, co miło mnie zaskoczyło - wspomina. Podczas wizyty zapytała ginekologa, czy nie nastąpiła pomyłka. - Mam ponad pięćdziesiąt lat i trójkę dzieci, myślałam, że już mnie to nie dotyczy - tłumaczy. Lekarz wyjaśnił jej, że badania profilaktyczne są ważne w każdym wieku. Od tamtej pory regularnie wykonuje zarówno cytologię, jak i mammografię. - To niewielki wysiłek, a głowę mogę mieć spokojną - mówi pani Hanna.

### Jak się chronić przed chorobą?

Przyczyny rozwoju raka szyjki macicy są dobrze znane lekarzom. Już od lat 80. XX wieku wiadomo, że za po-wstanie tego nowotworu odpowiada długotrwałe zakażenie wirusem brodawczaka ludzkiego, czyli HPV. Od 2007 roku dostępna jest na świecie, w tym w Polsce, szczepionka, która podana dziewczętom

i chłopcom około 10-12 roku życia, może w przyszłości zapobiec zachorowaniom nie tylko na raka szyjki macicy u kobiet, ale także na raka jamy ustnej i gardła czy raka odbytu.

### Z wynikami zawsze do lekarza

Badania przesiewowe w kierunku raka szyjki macicy są kierowane do kobiet w wieku od 25 do 59 lat. Można je wykonać bezpłatnie u każdego ginekologa świadczącego usługi w ramach NFZ. Wynik badania zawsze należy skonsultować z lekarzem. Wiele kobiet próbuje robić to na własną rękę, przez co pojawia się niepotrzebny stres. Często pierwszym źródłem informacji jest internet, w którym znajdują się uproszczenia i nieprawdziwe dane. Należy zaznaczyć, że do tej pory wyniki badania cytologicznego podawane były w formie grup (I-V) - czyli według skali Papanicolau, teraz zapis cyfrowy zostanie zastąpiony oznaczeniami według systemu Bethesda. Kobiety nie powinny obawiać się tajemniczych skrótów - nowy system ma na celu dostarczenie lekarzowi bardziej szczegółowych informacji na temat pobranego materiału. Trzeba pamiętać, że nie wszystkie zmiany są nowotworem, a właściwą diagnozę postawi nam jedynie specjalista.

PLANUJĘ **DŁUGIE** ŻYCIE



Kampania realizowana w ramach Narodowego Programu Zwalczania Chorób Nowotworowych, zadanie Promocja zdrowia i profilaktyka nowotworów, finansowana ze środków Ministra Zdrowia.